

MEZŐHÉK KÖZSÉG POLGÁRMESTERE

*Előkészítésben részt vett:
Biró Erika – pénzügyi számviteli
ügyintéző*

ELŐTERJESZTÉS

Mezőhék Község Önkormányzata

Képviselő-testületének

2023. február 15-ei ülésére

Mezőhék Község Önkormányzata 2023. évi költségvetéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) 111. § -a, valamint az államháztartásról szóló 2011 évi CXCV. törvény (továbbiakban: Áht.) 23. § (2) bekezdése értelmében az önkormányzat éves költségvetését rendeletben állapítja meg. Az Országgyűlés elfogadta a Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvényt (továbbiakban: költségvetési törvény).

A költségvetési törvény alapján megterveztük Mezőhék Község Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) feladataihoz igénybe vehető központi forrásokat. A költségvetés készítése során alkalmaztuk a központi jogszabályokban a helyi önkormányzati rendeletekben meghatározott előírásokat.

A 2020-ban megjelenő koronavírus-járvány negatív gazdasági hatásai a világ összes országát komoly kihívások elé állították.

A járvány után kitört a háború és a brüsszeli energiapolitika hatására az inflációs nyomás felerősödött, ami első sorban az alapanyag- és energiaárakon keresztül éreztette gazdasági-társadalmi hatását. A háború következtében nemzetközi szállítványozási láncok szakadtak meg, emellett az alternatív beszerzési források, szállítványozási utak kényszere miatt a logisztikai költségek is tovább emelkedtek. Soha nem látott energiaár-emelkedés zajlik világszerte.

2023. évben az energiaár által hozott intézkedéseket tovább kell folytatni, hogy a lehető legtöbb megtakarítást érjük el, annak érdekében, hogy az energiaköltségeket a kezelhető szinten tudjuk tartani.

A helyi önkormányzatok számára kötelező feladatot továbbra is törvény írhat elő, az önkormányzatok eltérő adottságait (gazdasági teljesítőképesség, lakosságszám, a közigazgatási terület mérete) is figyelembe véve.

Az Mötv. szerint a helyi közügyek, illetve a helyben biztosítható közfeladatok:

- településfejlesztés, településrendezés, településüzemeltetés (köztemetők, közvilágítás, kéményseprés, stb.),
- óvodai ellátás,
- szociális, és gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások,
- egészségügyi alapellátás (háziorvosi, fogorvos, stb.), az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások, környezet-egészségügy (pl. köztisztaság, rovarirtás),
- kulturális szolgáltatás (könyvtár, közművelődés, előadó-művészet támogatása, stb.),
- helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés, -kezelés és -ártalmatlanítás (csatornaszolgáltatás),
- lakás- és helyiséggazdálkodás,
- honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem,
- közreműködés a település közbiztonságának biztosításában,
- helyi közfoglalkoztatás,
- helyi adóval, gazdaságszervezéssel és turizmussal kapcsolatos feladatok,
- sport, ifjúsági ügyek,
- nemzetiségi ügyek,
- helyi közösségi közlekedés biztosítása,
- hulladékgazdálkodás,
- távhőszolgáltatás,
- kistermelők, őstermelők jogszabályban meghatározott termékei értékesítési lehetőségének, hétvégi árusításának biztosítása.

További törvényi lehetőségek helyi önkormányzati feladat-telepítésre:

- törvény a felsoroltakon kívül más, a helyi közügy, helyben biztosítható közfeladat ellátását is előírhatja,
- törvényben meghatározott esetekben az önkormányzat és az állam külön, a finanszírozást is rendező megállapodása alapján az önkormányzat állami feladatokat is elláthat,
- a helyi önkormányzatok továbbra is önként vállalhatják olyan helyi közügyek ellátását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt feladatok ellátása azonban nem veszélyeztetheti a kötelező feladatok ellátását. Finanszírozásuk forrását elsősorban az önkormányzat saját bevételei, illetve az erre a célra biztosított külön források képezhetik.

2023. évi bevételek és kiadások alakulása

A 2023. évi költségvetési bevételek tervezett előirányzata 133 815 729 Ft, melyet a finanszírozási bevétel 96 497 856 Ft-tal egészít ki, így összesen 230 313 585 Ft forrás fog rendelkezésre állni.

A 2023. évben a költségvetési bevételek 24,48 %-át fordítja az Önkormányzat az intézményi feladatellátásra.

A 2015. évtől – a feladatfinanszírozás keretében – az általános működéshez és ágazati feladatokhoz kapcsolódó támogatásokból származó bevétel csak a kötelezően ellátandó feladatokra fordítható.

A 2023. évi költségvetési kiadások tervezett előirányzata 196 464 208 Ft.

A HELYI ÖNKORMÁNYZAT 2023. ÉVI ELŐIRÁNYZATAI

I. Költségvetési bevételek alakulása

1. Az Önkormányzat működési támogatása

2023-ban hasonlóan az előző évhez egy - az önkormányzatok jövedelemtermelő képességétől függő - általános jellegű támogatás szolgálja. A legtipikusabb településüzemeltetési feladatok, illetve az egyéb kötelező önkormányzati feladatok támogatása. (4. melléklet)

Jogcím száma	Jogcím megnevezése	Mennyiségi egység	2023. évi állami támogatás		
			Fajlagos összeg	Mutató	2023. évi előirányzat
1.1.1.1.	Önkormányzati hivatal működésének támogatása	elismert hivatali létszám	5 537 000,00		-
1.1.1.2	Település-üzemeltetés- zöldterület - gazdálkodás támogatása	forint	26000		967 200
1.1.1.2 info	A zöldterület-gazdálkodással kapcsolatos feladatok ellátásának támogatása - beszámítás után	hektár	26000		967 200
1.1.1.3	Közvilágítás fenntartásának támogatása	forint			1 206 000
1.1.1.4	Köztemető fenntartással kapcsolatos feladatok támogatása	forint			0
1.1.1.5	Közutak fenntartásának támogatása	forint			676 690
1.1.1.6	Egyéb önkormányzati feladatok támogatása - beszámítás után	fő			4 800 000
1.1.1.7	Lakott külterülettel kapcsolatos feladatok támogatása - beszámítás után	külterületi lakosok			165 750
1.1.4	Polgármesteri illetményhez és költségtérítéshez nyújtott támogatás	fő			3 443 155
1.1.5	Közvilágítás kiegészítő támogatása	forint			1 660 000
I.1.	A települési önkormányzatok működésének támogatása beszámítás és kiegészítés után	forint			12 918 795
I.	A helyi önkormányzatok működésének általános támogatása összesen	forint			12 918 795
1.2.1.1	Óvodaműködtetési támogatás - óvoda napi nyitvatartási ideje eléri a nyolc órát	fő	130000	12	1 560 000
1.2.2.1	pedagógusok átlagbéralapú támogatása	fő		1,6	8 420 640
1.2.1.3	Óvodaműködtetési támogatás - üzemeltetési támogatás				2 280 000
1.2.5.1.1	Pedagógus szakképzettséggel nem rendelkezők segítők átlagbéralapú támogatása	fő	3 878 000,0	1	3 878 000
II.	A települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása	forint			16 138 640
III.1.	A települési önkormányzatok szociális feladatainak egyéb támogatása	forint			
1.3.2.1	Család- és gyermekjóléti szolgálat	számított létszám			
1.3.2.2	Család- és gyermekjóléti központ	számított létszám			
1.3.2.3.1	szociális étkeztetés	fő			
1.3.2.3.2	szociális étkeztetés - társulás által történő feladatellátás	fő			
1.3.2.5	Falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás összesen	működési hó	428 525	12	5 142 300
1.3	A települési önkormányzatok egyen szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása	forint			5 142 300
III.5.c	A rászoruló gyermekek intézményen kívüli szünidei étkeztetésének támogatása	forint			
III.	A települési önkormányzatok szociális, gyermekjóléti és gyermekétkeztetési feladatainak támogatása	forint			5 142 300
1.5.2	Települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	Ft	2 270 000		2 270 000
IV.	A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása	Ft	2 270 000		2 270 000
	Mindösszesen				36 469 735

1.1. Köznevelés

A települések fő feladata a köznevelés területén 2023. évben is az óvodai ellátás biztosítása. E feladathoz a 2023. évhez hasonlóan finanszírozást biztosít

- a központi átlagbér alapú bértámogatás jár a pedagógusok és a nevelő munkát segítők jogszabályi előírások alapján elismert létszáma alapján,
- kiegészítő támogatás jár az óvodapedagógusok minősítéséből fakadó többletkiadásokhoz, létszámuk alapján,
- óvodaműködtetési támogatás szolgálja a nem szakmai dolgozók bérének és az intézmény szakmai eszközei beszerzésének, dologi kiadásainak támogatását,

1.2. Kulturális feladatok

Az önkormányzat kulturális feladatainak – ezen belül a kulturális javak védelme, a muzeális intézmények, a közművelődés és a nyilvános könyvtári ellátás – ellátásához a központi költségvetés 2023. évben is lakosságszám alapján biztosít támogatást.

2. Működési célú támogatások államháztartáson belülről bevételek között tervezzük az alábbi egyéb működési célú támogatás bevételeit:

- Önkormányzati tulajdonban lévő földek után igényelhető földalapú támogatást
- NEAK finanszírozás támogatását
- Közfoglalkoztatási támogatást

3. Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről

Mezőhék Község Önkormányzata 2022. évben 5 374 962 Ft támogatásban részesült, MFP-BJA/2022 kódszámú Önkormányzati járdaépítés/felújítás címen, amely a 2023. évben realizálódik.

2023. évben TOP PLUSZ-1.2.3-21-JN1-2022-00046 Belterületi közutak fejlesztése megnevezésű támogatásban részesül 47.784.754 Ft összegben.

4. Közhatalmi bevételek

A költségvetési előirányzatok kialakításánál a múlt évi terv és tény adatokra támaszkodva a gazdasági környezet esetleges változásait figyelembe véve terveztünk. A hátralék behajtásra nagy hangsúlyt fordítunk 2023-ban is, de, az ebből származó bevétel nehezen kalkulálható, ezért a vonatkozó tervszámokat a tapasztalati adatok alapján határoztuk meg. Arra számítunk, hogy a vállalkozások és a lakosság helyzete, teherbíró képessége várhatóan nem romlik jelentős mértékben, a koronavírus-világjárvány és a háború eredményeképpen.

5. Működési bevételek

A működési bevételek között szerepelnek a rendelkezésre álló hatályos szerződések és előző évi tény adatok alapján az önkormányzati vagyon hasznosításából, bérbeadásából származó bérleti díjak, a közterület használat, a továbbszámlázott közüzemi díjak, valamint az önkormányzati földeken történő gazdálkodási, vállalkozási tevékenység során megtermelt termékek értékesítésből származó bevételek.

6. Felhalmozási célú bevételek

Tárgyi eszköz értékesítésből származó bevétellel 2023-ban nem számoltunk.

7. Finanszírozási bevételek – Maradvány igénybe vétele

A 2022. évi zárszámadás keretében kerül megállapításra a „tényleges” jogszabályok által korrigált maradvány. A 2023. évi költségvetés tervezésekor már számoltunk előző évi maradvány bevonásával. A maradvány összege 95 421 127 Ft.

II. Költségvetési kiadások alakulása

1. A **működési kiadások** között a polgármester, alpolgármester, képviselők, az önkormányzat által foglalkoztatott dolgozók, intézményvezető, óvónő, dajka, az uniós pályázathoz kapcsolódó személyi juttatásokat, illetve munkáltatói járulékokat, továbbá az Önkormányzat és intézménye dologi kiadásait terveztük, melyeket a rendelkezésre álló hatályos szerződés nyilvántartás és előző évi tényadatok alapján feladatonként, kormányzati funkcióként terveztük meg.

2. Ellátottak pénzbeli juttatásai

1. Települési támogatás

- a) A **lakhatási támogatás** a rendeltünk alapján kevés családot érint. Ennek összege 3.000 Ft/hó, átlagosan éves szinten mintegy 1 család részesül támogatásban.
- b) A **temetési támogatás** a rendeltünk alapján 20.000 Ft vagy 30.000 Ft támogatást jelent jogosultanként.
- c) A **gyógyszertámogatás** a rendeletünk alapján 4.000 Ft támogatást jelent jogosultanként havonta.
- d) **Eseti támogatás** a rendeletünk alapján olyan rászoruló családok támogatása valósul meg, melyek mindennapi nehéz anyagi helyzettel küzdenek.

3. Az egyéb működési kiadások

3.1. Egyéb működési célú támogatások államháztartáson belülre:

Társulási formában ellátott kötelező önkormányzati feladatokkal kapcsolatban felmerülő költségvetési kiadások a Berettyó-Körös Többcélú Társulás részére, a Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatal Közterület - Felügyeleti Osztály által ellátott közterület felügyeleti feladatok, valamint Mezőtúri Közös Önkormányzati Hivatallal kötött megállapodás alapján az állami támogatást meghaladó bérkiadásokhoz támogatást nyújt.

3.2. Egyéb működési célú támogatások államháztartáson kívülre:

A 2023. évi költségvetés tervezésekor az előző évi adatokat figyelembe véve vizsgáltuk a meg az államháztartási körön kívüli finanszírozható támogatások jogcímeit és összegeit, melyet a rendelet tervezet *6. melléklete* részletez.

4. A **felhalmozási kiadások** között a 2023. évi költségvetés fejlesztési kiadásait feladatonként és a megvalósításhoz rendelkezésre álló forrásösszetétel alapján a rendelet tervezet *5. melléklete* részletezi.

5. Tartalékok

Az Önkormányzat 2023. évi tervezett általános és céltartalékát a rendelet tervezet *17. melléklete* részletezi.

- Általános működési tartalék 45 267 874 Ft az előre nem tervezett kiadások biztosítására lett tervezve,

6. Finanszírozási kiadások

Mezőhék Község Önkormányzata 2023. évben tervez finanszírozási kiadásokkal.

Engedélyezett létszámkeret alakulása

Az Önkormányzat 2023. január 1-től érvényes engedélyezett létszámkerete 6 fő. Mezőhégi Óvoda létszáma 3 fő. Az engedélyezett létszámkeretet költségvetési szervenként a költségvetési rendelet *16. melléklete* mutatja be.

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (Ávr) 24.§ (2) alapján „ *A helyi önkormányzat által irányított költségvetési szervek engedélyezett létszámán felül a költségvetési rendeletben a költségvetési szervenként be kell mutatni az általuk foglalkoztatott közfoglalkoztatottak létszámát is.*”
2023. évben tervezett közfoglalkoztatottak száma 3 fő.

Tisztelt Képviselő-testület!

A fenti előterjesztésre történő hivatkozással javaslom a mellékelt rendelet-tervezet alapján Mezőhék Község Önkormányzata 2023. évi költségvetéséről szóló rendeletének elfogadását.

Mezőhék, 2023. február 8.

**Fórizs Ágnes Karolina sk.
polgármester**